

Sunndal kommune Politisk sekretariat

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.

0032 Oslo

Melding om vedtak

Deres ref:
07/2419-1 HER

Vår ref
2008/39-3

Saksbehandler
Ester Aalbu Eriksen

Direktetelefon
71 69 90 03

Dato
06.02.2008

HØRINGSUTTALELSE TIL SØRHEIMUTVALGETS RAPPORT OM INNTÉKTSSYSTEMET

Økonomi- og planutvalget i Sunndal kommune behandlet Sørheimutvalgets rapport i møte 22.01.08, sak 9/2008.

Dette er Sunndal kommunes uttalelse til Sørheimutvalgets rapport:

Forholdet mellom skatt og rammetilskudd i finansieringen av kommunene:

Sunndal kommune støtter utvalgets forslag om at skattens andel av kommunenes samlede inntekter bør ligge rundt 50 %. Forslaget innebærer en rimelig avveining mellom hensynet til lokale forankring og hensynet til fordeling, forutsigbarhet og stabile inntekter.

Kommunene bør kunne håndtere usikkerheten rundt skatteinngangen det enkelte år. Det bør derfor ikke innføres en ordning der staten garanterer for deler av avviket mellom anslått og faktisk skatteinngang.

Vi er svært tilfreds med at utvalget ikke ønsker at eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter skal inngå i grunnlaget for utjevning av skatteinntekter mellom kommunene. Det må fortsatt være opp til hver enkelt kommune å utnytte det inntekspotensialet som eiendomsskatten representerer. Eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter kan dessuten kompensere for de ulemper som større utbygginger påfører vertskommunene og sikre at en rimelig andel av de verdiene som skapes som følge av slike inngrep kommer de berørte lokalsamfunnene til gode.

Utjevning av skatteinntekter mellom kommuner

Graden av inntektsutjevning må sees i sammenheng med forholdet mellom skatt og rammetilskudd. Sunndal kommune mener at forslaget fra utvalgets flertall om å øke inntektsutjevningen fra 55 % til 60 % vil innebære en rimelig avveining mellom hensynet til lokal forankring av inntektene og utjevning av de økonomiske forutsetningene for et likeverdig

Postadresse
Postboks 94, 6601 Sunndalsøra
E-post:
post@sunndal.kommune.no

Besøksadresse
Rådhuset
Internett
www.sunndal.kommune.no

Telefon
71 69 90 00
Telefaks
71 69 90 01

Bank

Org.nr
964 981 604

tjenestetilbud. Sunndal kommune støtter derfor dette forslaget under forutsetning av at målsettingen om at skattens andel av kommunenes samlede inntekter skal være på om lag 50 % opprettholdes.

Selskapsskatt

Dagens ordning med kommunal selskapsskatt må videreføres.

Kommunal selskapsskatt bidrar til økt fokus på næringsutvikling og sikrer at noe av verdiene blir igjen der de skapes. Inntektene fra selskapsskatten utgjør en relativt liten andel av kommunesktorens frie inntekter og kommunene vil derfor være i stand til å håndtere usikkerheten knyttet til variasjonene i inntektene fra selskapsskatten.

Den foreslåtte økningen i ambisjonsnivået i inntektsutjevningen vil sikre stabilitet og forutsigbarhet i kommunenes inntekter og forutsetningene for et likeverdig tjenestetilbud. Det vil være svært uheldig å avvikle den kommunale selskapsskatten samtidig som ambisjonsnivået inntektsutjevningen øker da det stort sett er de samme kommunene som taper på begge endringene.

Når det gjelder valg av modell for tilbakeføring av selskapsskatten til kommunene, bør vi primært gå inn for at skattefondsmodellen blir innført slik intensjonen var da en andel selskapsskatten ble tilbakeført til kommunene i 2005. Denne modellen sikrer kort tids etterslep fra næringslivet betaler skatten til kommunene mottar den noe som bedre synliggjør insentivene til næringsutvikling.

Som regionsenter på indre Nordmøre er Sunndal kommune positiv til at det arbeides videre med løsninger der naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner kan motta selskapsskatten i fellesskap. Dette vil kunne bidra til å styrke næringsutviklingssamarbeidet i regionen.

Det bør arbeides aktivt med å øke kommunenes muligheter for innsyn i beregningen av fordelingen av selskapsskatten.

Distriktpolitiske tilskudd i inntektssystemet

Det er en klar forbedring at dagens regionalpolitiske tilskudd i inntektssystemet samles til et nytt distriktpolitisk tilskudd, og at kriteriene for det nye tilskuddet kobles til det distriktpolitiske vireområdet som ligger til grunn for den øvrige distriktpolitikken. Dette fører til at de uheldige terskeeffektene knyttet til dagens ordning blir betydelig redusert, og at kommuner med sammenfallende utfordringer gis tilgang til de samme virkemidlene for å takle utfordringene. Koblingen opp mot kriteriene som benyttes i den øvrige distriktpolitikken bidrar dessuten til mer langsiktighet i de distriktpolitiske overføringene.

Flere kommuner i Sør-Norge som ikke mottar regionaltilskudd i dag vil motta det nye distrikttilskuddet. Det må derfor vurderes å øke tilskuddsrammen slik at dette ikke går på bekostning av kommunene i Nord-Norge.

Vekst fraflytting og befolkningsoppdatering

Det er viktig for kommunene med forutsigbarhet i rammetilskuddet. Sunndal kommune støtter derfor forslaget om å avvikle ordningen med oppdatering av innbyggertallet midt i budsjettåret

ved beregning av innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen. I stedet bør beregningene baseres på innbyggertallet per 1. juli året før budsjettåret.

Ordningen med oppdatering av innbyggertallene ved beregning av inntektsutjevningen bør videreføres som i dag.

Merutgiftene for kommuner med sterk befolkningsvekst er lite dokumentert i utvalgets rapport, og vekstgrensen, som er satt til det dobbelte av gjennomsnittlig vekst på landsbasis, er skjønnsmessig valgt. Det kan likevel være hensiktsmessig å innføre en særskilt kompensasjon til vekstkommunene slik utvalget foreslår. Ordningen bør imidlertid vurderes på nytt når behovet er bedre dokumentert.

Skjønnsmidler i inntektssystemet

Sunndal kommune støtter prinsippet om at en størst mulig andel av midlene som fordeles gjennom inntektssystemet bør fordeles etter faste kriterier. En reduksjon i skjønnsmidlene og en styrking av de faste tilskuddene er et skritt i riktig retning for et mer rettferdig inntektssystem.

Sunndal kommune går imidlertid sterkt imot forslaget om at 213 millioner av skjønnsmidlene, som i dag gis til kommuner som har tapt endringer i inntektssystemet i perioden 2002 – 2006, skal trekkes ut av skjønnsstilskuddet og legges på innbyggertilskuddet. Selv om dette uttrekket inkluderes i beregningene av inntektsgarantitilskuddet det året uttrekket foretas, vil det føre til betydelige omfordelingsvirkninger mellom kommunene, og Sunndal kommune vil tape om lag 4,5 mill. kroner på en slik omlegging.

Kompensasjonsordningen for kommuner som har tapt på endringer i inntektssystemet i perioden 2002 – 2006 må videreføres enten som en del av skjønnsstilskuddet eller som et særskilt kompensasjonstilskudd i tillegg til inntektsgarantitilskuddet.

Overgangsordningen

Sunndal kommune støtter forslaget om innføring av en helhetlig inntektsgaranti som skjermer kommunene mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra et år til et annet uavhengig av om den lave veksten skyldes innlemming av øremerkede tilskudd, systemendringer, befolkningsnedgang, endring i kriteriedata eller andre forhold.

Sunndal kommune går imidlertid sterkt i mot forslaget om at dagens kompensasjonsordninger for store endringer i inntekts- og finansieringssystemet skal avvikles

Kompensasjonsordningen for kommuner som har tapt på endringer i inntektssystemet i perioden 2002 – 2006 må videreføres enten som en del av skjønnsstilskuddet eller som et særskilt kompensasjonstilskudd i tillegg til inntektsgarantitilskuddet. En avvikling av denne kompensasjonsordningen vil føre til betydelige omfordelingsvirkninger mellom kommunene som ikke fanges opp av det generelle inntektsgarantitilskuddet.

Omfordelingsvirkningen av utvalgets forslag

Sørheimutvalgets forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene vil medføre en omfordeling av ressurser mellom kommunene der noen får en gevinst og andre et tap. Kommuner som isolert sett får en gevinst som følge av et forslag kan tape på et annet, og hvis ikke alle forslagene blir vedtatt, kan omfordelingen mellom kommunene bli betydelig endret.

I henhold til utvalgets beregninger vil Sunndal kommune få et samlet tap som følge av utvalgets forslag til endringer på 67 kroner pr. innbygger eller totalt 491 000 kroner. Da er 1. års effekt av inntektsgarantitilskuddet (INGAR) inkludert i beregningene. Uten INGAR vil vi få en samlet gevinst på 38 kroner per innbygger eller totalt 278 274 kroner.

Sunndal kommune taper på de fleste av forslagene. Vi taper mest på forslaget om avvikling av kompensasjonsordningen for endringer i inntektssystemet i perioden 2002 – 2006. Dette forslaget medfører et tap på 601 kroner per innbygger eller totalt 4,5 millioner kroner. Når vi likevel samlet taper marginalt på utvalgets forslag, skyldes dette at vi får et distriktspolitisk tilskudd på 717 kroner per innbygger eller totalt 5,2 millioner kroner. Hvis dette tilskuddet ikke blir innført, vil vi samlet tape 784 kroner per innbygger eller totalt 5,7 mill. kroner.

Det er mange kommuner som vil tape på utvalgets forslag til forbedringer i overføringssystemet for kommunene hvis det distriktspolitiske tilskuddet ikke blir innført. Utvalgets forslag må derfor vurderes samlet, og en må nøye vurdere hvilke konsekvenser det kan få hvis et eller flere av forslagene ikke blir gjennomført.

Med hilsen

Ester Aalbu-Eriksen
leder politisk sekretariat